

*Бібліотечка
літературної студії
«Вуглик»*

Філософський
ЗОШИТ

Дніпропетровськ
2008

110 років Національному Гірничому Університету

40 років літературній студії «Вуглик»

*Бібліотечка
літературної студії
«Вуглик»*

**Філософський
ЗОШИТ**

Поетичний альманах

Дніпропетровськ
Інновація
2008

ББК 84 (4 Укр)6-5

Ф56

Ф56 Філософський зошит: Поетичний альманах / Упорядники
Прудченко Є.Д., Пістунов І.М. – Дніпропетровськ:
Інновація, 2008. – 68 с.

До збірки поезій членів літературної студії „Вуглик” увійшли твори, які прагнуть творчо переосмислити надбання філософів минулого.

Вірші друкуються в авторській редакції.

©Прудченко Є.Д.,Пістунов І.М.,
упорядкування, 2008.
©НГУ, 2008.

Мудрість та почуття

Літературна студія „Вуглик” у Національному гірничому університеті – це велика творча лабораторія, де в огні поетичних дискусій народжуються нові ідеї, образи, почуття.

Шляхи пізнання світу завжди ставали джерелом творчості членів літературної студії, які ніколи не припиняли спроб знайти відповіді на вічні питання. Так, поступово, день за днем, і народжувався „Філософський зошит” літературної студії „Вуглик”

У цьому незвичайному альманасі сплелися крилаті вислови відомих філософів різних історичних епох та сучасне поетичне слово. Поети йшли своїм шляхом, в чомусь погоджуючись з корифеями філософії, а в чомусь сперечаючись.

Вірші, які увійшли до альманаха, не ілюструють, а доповнюють та розвивають живі філософські думки, наповнюють їх сучасним звучанням. Сподіваємось, нові поетичні асоціації на вічні думки сподобаються нашим читачам.

Ми також сподіваємось, що цей альманах відкриють як і шанувальники ліричного слова, так і ті, хто прагне осмислити філософське надбання тисячоліть.

Бажаємо всім приємного, корисного та вдумливого читання.

Євген Прудченко,
*письменник,
керівник літературної студії „Вуглик”*

«Все з води: по-перше, початок всіх тварин – сперма, а вона волога; по-друге, всі рослини харчуються і від вологи плодоносять, а позбавлені її засихають; у третіх, і сам вогонь Сонця і зірок харчується вологими випаровуваннями, рівно як і сам космос... Океан всім прародитель... Найпрекрасніший космос бо він є творінням Бога».

Фалес

Все приходит по сроку на круги своя...
Если верить всезнающей нашей науке.
Наших предков из моря позвала Земля,
А сейчас к нему сердце несут беспокойные внуки.

Все приходит по сроку на круги своя....
Может Море призыв нам в крови записало?
Пусть мы вырвемся в космос, и к звездам уйдут сыновья,
Сердце правнуков вновь приведет поклониться началу.

Все приходит по сроку на круги своя...
Через год, через жизнь, через сотни столетий
Возвращаемся к морю великому, вечному Я.
И тогда понимаем, что мы его вечные дети.

Анатолій Кульчицький

«Дихання і повітря обіймає весь космос. З них все виникає і в них все здійснюється... Повітря початок душі, богів і божеств – прозора, невидима субстанція... Повітря однорідне, недоступний відчуттям і безмежне».

Анаксимен

Чернеют маслины на склоне горы
В дыханье созревшего зноя,
Без умолку шепчутся в волнах костры
В глазури морского прибоя.

И Анаксимен в прядях света во мгле
Скорбит, опечален заботой:
«Учитель, зачем ты ушел? На Земле
Настала пора обмолота

Ученых теорий. А Космос в зенит
Возвел, как светило, утрату!
О, Анаксимандр, твое имя звенит
Над тленом трудов Писистрата.

По тверди земной ты взойдешь на причал,
Омытый водой Ахерона,
И снова прославишь «начало начал»
И «хлад и тепло апейрона»,

Стихию ли? Суть и оправу оправ
Природы, дарящей рожденье.
И все же, учитель, в одном ты не прав:
Лишь азр – частица движенья

Той жизни, что стеблем врывается в мир,
Бесхитростно и на мгновенье,
Колоссом вдыхает небесную ширь,
Стремясь к своему возрожденью».

Світлана Приходько

«Природа тотожна воді»
Фалес

Верлібр про спрагу

Я – маленька дівчина
В сірій сорочці
На сірій стежині
Під сірим небом
Запускаю погляд
Безстрашно
За сірі хмари
І шукаю один
Жовто-гарячий промінь
Жовтневого сонця...
Бо хочу пити...

Марія Колеснікова

«Мудрість набагато краща за силу»
Ксенофан

О мудрости люди молили.
Мудрость – сильнее силы.
Мудрость – важнее счастья,
Счастье – оно преходяще.
Мудрость умнее хамства
Ханжества и краснбайства.
Мудрость – всегда вершина.
Сила души исполина.

Галина Алексєєва

«Слід визнати єдність всього»

Ксенофан

1.

Пізня ніч, та мені щось не спиться,
Піднімаюсь, дивлюсь у вікно:
Зачарована – не надивиться,
Як блищить серед ночі Дніпро.
І легенько зітхає вітер,
Заколисаний в хвилях його,
Над водою схилилися віти...
Я не сплю і чекаю. Чого?
Чи то хвилі таємно хлюпочуть,
Чую шепіт якийсь в комишах,
Чи русалки когось там лоскочуть,
Чи тривожно кричить дикий птах?

2.

І моє тут життя проминає,
Наче тихий дніпровий плин,
І кінця йому й краю немає...
А хто знає, де в нього почин?
І коли я у вічність кану –
Повернусь через сотні років,
Я падучою зіркою стану
В нескінченнім відлунні віків.
Щосвітанку вмиваються зорі...
Оця мить не зійде в небуття –
Над Дніпром у небеснім просторі
Віддзеркалиться наше життя.

Зінаїда Кравченко-Дубовська

*«Ні, достеменно ніхто ніколи
нічого не знає»
Ксенофан*

Вечная тайна

Нас занимает тайна изначально:
Кто мы? Зачем мы на земле, Творец?
Есть безысходность в истине печальной:
Коль есть начало – должен быть конец.

Седины благородные, морщины
Познал, изведал все – чего ж хотеть?
Но есть две жгучих тайны у мужчины,
Две вечных тайны – женщина и смерть.

Мечтали, в поднебесье улетаю...
В спираль закрутит жизни круговерть –
Становится понятной суть простая:
Жизнь – женщина земная. Ну а смерть?

Пока мы на земле, нет с нами смерти...
Со звоном колокольным улететь
В иное измерение – в бессмертье
Душа стремится... Не живет там смерть.

Всю жизнь нас занимает тайна.

Зінаїда Кравченко-Дубовська

«Вогонь, жінка і море – три біди»

Езоп

Місяця тонким і гострим лезом розріжем цю ніч навпіл
І віддамо половинку особі жіночої статі.
Хто, як не жінка знає, що треба робити із ніччю...?
Ти ж, мабуть, теж, не проти, згоріти в її владі?

Там, на піску, що кипить від пестоців моря...
Там, де в тумані блукають таємні вогні...
Твоє і її гаряче і збуджене тіло...
І ти відчуваєш, що неодмінно бути біди...

Вогонь і вода... Безконтрольні і давні стихії.
Вода і вогонь... Діалектика першооснов.
Вогонь і вода гармонійно з'єднаються в жінці,
І зовсім не треба до них додавати любов...

Марія Колеснікова

«Вогонь, жінка і море – три біди»

Езоп

Будь осторожен, приближаясь к ним,
Эзоп был прав,
Иносказаньем предостерегал:
Непредсказуем – поначалу кроткий – нрав,
Обманчив и ни с чем он не сравним,
Будь это нрав огня,
Иль женщины,
Иль моря –
Об этом помни, со стихией споря!

Тетяна Валова

«Вогонь, жінка і море – три біди»
Езоп

Эзоп сказав: «Єсть три беди:
Огонь і жінка, і море».
Возможно, он со мною спорить
Не стал бы из-за ерунды,
Но у меня иное мненье.
И сложно опровергнуть мысль:
Когда дыхание – горенье,
То сам огонь, пожалуй, – жизнь?
И море – тоже не беда.
К чему все наши укоризны,
Когда в нем главное – вода –
Источник и основа жизни?
И жінка, сколь ни стремись
С лукавством говорить об этом
Единстве темноты и света,
В подлунный мир привносит жизнь.
О чем же спорим мы тогда
С тобой, прославленный философ?
Я не задам тебе вопросов
Иных, но разве жизнь – беда?

Людмила Некрасовська

«Вогонь, жінка і море – три біди»
Езоп

Та жінка, звісно, не кохатиме раба,
якщо вона і не руда, і не ряба,
бо шлях до неї – крізь вогонь і воду.
Постав на п'єдестал жіночу вроду
і до підніжжя квіти. – Зможеш, володій
примхливим морем із примарами надій.

І цілі полчища складали їй до ніг
заради пестощів любовних і утіх.
Краса – то зброя жінки: від рабині
вона сягне до статусу Богині
і порятує при нагоді білий світ –
бувало так і буде далі много літ.

Тож жінка – це і море, і вогонь. Не зло.
Тобі, фригійський рабе, геть не повезло.
А що ж ти міг їй дати? Та ще й мова
Езопова – не для інтимної розмови...
Така вже сутність жінки і її єство –
то маєш бути не рабом, а Божеством.
І лиш в коханні визнає себе рабою.

Зінаїда Кравченко-Дубовська

*«Погано доведеться всім людям,
коли кожен зажадає свого»*

Езон

Беспечность

Миры уходят, исчезают,
теряются и рвутся связи.
Но варвары из зла и грязи
об этом ничего не знают.
Живут на хрупкой на планете,
не ведая стыда и страха.
Забыли высший суд, но плаха
мозги остудит. Шустрый ветер
ворвется смерчем и грозой,
не будет времени одеться,
согреться, скрыться, отвертеться.
Что ж мы играемся судьбою?
Сомненья прочь. Терпенья чаши...
Мы все заложники. Наш разум
желает получить все сразу.
Беспечность – бич поступков наших.

Володимир Сластунов

*«Космос настільки прекрасний, наскільки це
можливо помислити. Він – небесна жива
істота, негнучий початок і причина
облаштування всього світопорядку»*

Піфагор

Подивись, як світанком хмарки рожевіють,
Як від сірого кольору плавний іде перехід
До червоного й жовтого. Вітер розвіє
Цю палітру. І новий пленер сотворить.

Подивись, як розквітне під сонцем рослина:
Як із ніжно-зеленого стане листок золотим.
Глянь, рум'янець на щічках малої дитини
Червоніє чи блідне – краса молодих.

Все міняється в цьому чудовому світі:
Жовтий місяць, зірки різнобарвні, як в теплом сні,
Поступаються денній яскравій палітрі.
Всі відтінки якої ти бачиш, чи ні?

Подивись на людей, що круг тебе існують.
Зрозумій, що немає ні повністю добрих, ні злих.
А в душі в тебе інші мотиви панують,
Тільки білими й чорними бачиш усіх.

Схаменись. Позабудь чорну фарбу. І білу.
Душу витончи в плавних нюансах і звивах тіней.
Не забудь: чорно-біла Медея убила
Чоловіку на горі своїх же дітей!

Ігор Пістунов

*«Наймудрішим є число»,
«Бог – це число чисел».*

Піфагор

Число есть Бог. Магическую сущность
Законов и параметров Вселенной
И сфер небесных музыку и звучность
Найдем в числе – как в мудрости нетленной.

* * * * *

Законы в проявленном мире –
Гармония и красота,
А числа – законов кумиры,
В них мудрость богов, простота.

* * * * *

Вот числа купца Фибоначчи
В природе находят везде:
На море, в лесу и на даче,
На самой далекой звезде.

* * * * *

В пределе же их отношений
Искусства волшебная суть
И ищет прославленный гений
Единственно правильный путь.

* * * * *

Пентакль – символ человека
От тьмы веков до наших дней.
Работа древней школы греков –
Число есть Бог – всего мудрей.

* * * * *

Число золотого сечения
Сакрально по сути своей,
И нет ничего совершенней
В твореньях природы, людей.

Галина Алексеева

*«Мовчи, або говори те,
що краще мовчання»*
Піфагор

Гордятся мысли разные собой,
Скажи молчанием мне нечто.
Вселенная, ты друг иль недруг мой?
О мирозданье – бесконечность...
Мой жест и слово, общим все
Укажет на мое нутро.
Пытаюсь мысли разобрать,
Осмыслить, узел развязать.
Все чаще слышу пенье птиц,
Шум ветра, грохот водопада...
И я молчу, не видя лиц,
Ведь это то, что мне и надо.
Мой ум и все мои изъяны
Внутри болтливой обезьяны
Молчат, угас глубинный крик,
Загнал себя, меня в тупик.
Ничто, никто не говорит,
И только Бог добро творит.
Журчит, течет и проникает,
Живая влага оседает...
Молчу, луч солнечного света
Метнул стрелу на встречу ветру.

Володимир Сластунов

*«Гармонійні боги, гармонійний космос,
тому що все, складові його моменти
абсолютно узгоджені в єдине і
нереальне ціле»*

Піфагор

Невидимой феей, скользящею тайной,
Обычною гостьей – и необычайной,
Никем не разгаданною загадкой,
У жизни в страницах незримой закладкой.

Живущею рядом с мечтами и снами –
Гармония странницей бродит меж нами.

Тетяна Валова

*«Буття єдине, безперервне,
цільне, неподільне
і суцільно однорідне».*

Парменід

О прошлом узнаём –
И помним, иль не помним.
Ему по каплям отдаём
Жизнь, длящуюся в настоящем,
И тает будущего вязь,
Незримо настоящим становясь.

Тетяна Валова

*«Не існує ні минулого, ні майбутнього,
адже те що пройшло вже не існує, а
майбутнє ще не існує»*

Парменід

Прошлое – это разноцветный плащ, развевающийся за спиной.
Настоящее – это зеркало, стоящее перед тобой.
Будущее – рука с пером, задержавшаяся над чистым листом бумаги.

Тетяна Валова

*«У основі всього два початки – вогонь і земля...
Суперечливість не відповідає істині... Не існує
ні минулого ні майбутнього, адже те, що
пройшло вже не існує, а майбутнє ще не існує».*

Парменід

Парменідові

Не згодна я з тобою, Парменіде,
Хоч грек ти, і великий, дітись ніде.
Хай ти для нас – далеке вже минуле...
Чому ж тебе до цього часу не забули?

Якщо буття єдине й неподільне,
То смерть – ніщо, від неї людство вільне.
А кажеш протилежне: геть не буде
Нічого, крім сучасного. То все облуда.

Це суперечить істині, і дуже.
З минулого беруть лиш мудрих мужів.
Хоч з розуму, подекують, всі біди,
Та все ж не згодна я з тобою, Парменіде.

Зінаїда Кравченко-Дубовська

«Все тече, все міняється»

Геракліт

Что наша жизнь? – Песочные часы.
Минуты тихо, незаметно тают.
И перешеек-рок судьбы-весы
нам срок так скрупулёзно
отмеряют.
Из
будущего
в прошлое летят
сквозь миг недолгий настоящего.
Остановись, мгновенье! Все хотят
Замедлить бег песчинок уходящего.

Зінаїда Кравченко-Дубовська

*«Все обмінюється на вогонь, вогонь – на все,
подібно тому, як золото обмінюється
на товар, а товар – на золото»*

Геракліт

Все продается и покупается –
Молодость, радость, детство.
Все продается и покупается –
Вера, Земля, наследство.
Все продается и покупается –
Души и убеждения.
Все продается и покупается,
А Бог не дает прощения.
Что еще он предложит детям?
Что их спящий разум разбудит?
Или все переделывать будет?
Мы не первый «блин комом» на свете...

Анатолій Кульчицький

*«Все обмінюється на вогонь, вогонь – на все,
подібно тому, як золото обмінюється
на товар, а товар – на золото»*

Геракліт

А нас же вчили в інституті,
Що Карл Маркс придумав це.
Тепер ці знання призабуті
Нам Геракліт до душ несе.

Ось тільки про вогонь даремно
Нам нагадав цей древній грек:
Бо гроші – це основа древніх
Й сучасних майновий процес.

Ігор Пістунов

*«Багатство і знатність
не надають ніякої гідності»*

Сократ

При владі здирники та беруни й берулі,
Вам – рильце у пушку, народу ж – голі дулі.
Либонь, не з розуму зчепили в бійці роги,
Неначе ті архари чи козли, їй-богу.
Терниста ж і важка в політиці дорога...
Багатство й знатність далєбі вам не підмога,
Щоб з крісла не злетіть – тримайся міцно Бога.
Коли в суспільстві лад – усяк тому радіє.
Так буде в Україні, маємо надію.

Зінаїда Кравченко-Дубовська

*«Багатство і знатність не надають
ніякої гідності... Скільки ж є речей, без
яких можна жити... Без дружби ніяке
спілкування між людьми не має цінності»*

Сократ

Краса з Любов'ю сперечались –
Хто світ спасе від бід та зла?
Тисячоліття не спинялись,
А правда поруч десь була.

І світ вже знемагав в стражданні,
Та не загинув у вогні,
Бо Доброта своїм бажанням
Його спасала день по дні.

Скінчимо наші суперечки
Одна на світі правда, та,
Що істина вже недалечко:
Світ вже рятує Доброта!

То будьте добрими й надалі,
Плекайте вашу доброту
І не чекайте на медалі –
За вас всі й душу віддадуть!

Ігор Пістунов

*«Скільки ж є речей,
без яких можна жити!»*
Сократ

Мы убеждаемся воочию,
Что мир вещей излишне сложен.
Ведь мы живем погасшей ночью
И с приболевшим солнцем тоже,
Без дома, правды, веры, чести,
Культуры, счастья, песен, воли,
Страны, в которой жили вместе,
Без ностальгии и без боли,
Без радости и без кручины,
С нехваткой хлеба и одежды,
Живем вне жизни, без мужчины,
И без любви. Но без надежды
Прожить не можем. В том и дело:
Она присутствует незримо
Во всем, хоть не нужна для тела.
Но для души необходима.

Людмила Некрасовська

*«Багатство і знатність
не надають ніякої гідності»*
Сократ

Якщо духовності нема,
То й гідності не може бути.
Бо знатність і багатства тьма
Не допоможуть їх добути.

Володимир Сластунов

*«Скільки ж є речей,
без яких можна жити»
Сократ*

Ты можешь жить без славы и побед,
ни разу не ступить на пьедестал,
но не корить себя на склоне лет,
и не жалеть о том, чем ты не стал.

Ты можешь не объездить целый мир,
вовек не покидать своей глуши,
но видеть в каждой капле красок пир,
и расставаться с ними не спешить.

И не слагать ни песен, ни стихов.
Лишь тишиной свои наполнив дни,
жить без друзей, детей, учеников,
и даже без врагов (к чему они?).

Нести свой крест без веры в высший суд,
отбросив всех религий костыли –
ведь этот мир, сияющий вокруг,
лишь совести своей внимать велит.

Не льстить владельцам вычурных дворцов,
не знать ботфорт и кружевных манжет.
За грош продать последнее кольцо,
и снять чулан на верхнем этаже.

Пройти по жизни в стареньком пальто,
и все равно изведать счастья вкус –
без вечеринок, сделок и авто
не утешаясь даже: «ну и пусть».

Еще – не знать ни зависти, ни слез.
Любимых отпускать, как птиц весной.
Не находить ответа на вопрос,

но полной грудью воздух пить лесной.

Увидеть все, как будто в первый раз
и подобрать к судьбе своей ключи.
Без света рампы, восхищенных глаз
и без шедевров, созданных в ночи.

.....

Но если злом отмечен путь уже,
ты каждый день твердишь себе: держись!
Ты мог бы жить и с бременем в душе.
Но только, друг мой, разве это жизнь?

Ирина Ахметшина

*«Скільки ж є речей,
без яких можна жити»
Сократ*

Сколько нужно тебе для счастья
всякой всячины? Будь смелей.
Если сложится и удастся,
жизнь завертится веселей.
Будет дом у тебя и дача,
три сарая и три коня.
И по сути твоей удача –
куры, овцы, еще свинья.
Лился говор легко и звонко...
Он на небе, а я в низу.
А затем, как бы мне вдогонку
Бог изрек: «Придержи слезу».
Это рабское поклоненье,
дань бессмыслице и вещам.
Вспомни юность, души волнение –
только это осмысли сам.

Володимир Сластунов

*«Краще мужньо померти,
аніж жити в ганьбі»*

Сократ

Полюції мрії напівбожевільної
Спить Прометей...
Проклятий Богом, птахом змучений
Подих грудей

Лине над горами, в ніч, до мене
Геть з Кавказу
Лине, бо бачить схожу душу, нехай і з
Іншого часу

В серці моєму, його вогонь
Не Зевса
В серці моєму, Орфея пісні
Не меса.

Ми в пантеон своїх героїв
Берем лише здатних до боротьби.
Життя – прекрасне, та краще померти
Мужньо... Ніж тихо жити в ганьбі...

Марія Колеснікова

«Я знаю, що я нічого не знаю»

Сократ

Щоб абсолютну істину пізнати,
З себе самого треба починати.
Мені не віриш, то спитай в Сократа,
Що жив в Афінах, хоч й не був аристократом.

Коли ж лишили олігархів влади,
Тиранам вірний, не пішов на зраду,
Не визнававсь елліном-демократом,
То й демократи повелися зле з Сократом.

Він їв для того, щоби гідно жити,
Бо краще вмерти, ніж себе ганьбити.
То від лукавого – не знав нічого,
Свідомо у майбутнє прокладав дорогу.

І ось віч-на-віч в буцегарні з катом...
На вибір: втеча, воля чи відплата.
Знайшов філософ мудрий вихід з скрути,
Востаннє випивши отруйливу цикуту.

Хоч розум мав гостріший інших у стократ
І чесний подумки – все ж страчений Сократ.

Зінаїда Кравченко-Дубовська

«Я знаю, що я нічого не знаю»

Сократ

Знать, стремление к открытиям – попросту мания.
И недаром земляне осмыслить сумели:
Чем обширней и глубже людские познания,
Тем, в конечном итоге, мы дальше от цели.
Так зачем же бредем по дорогам не хоженным,
За сомнительность истин пытаюсь сражаться?
Неужель в человеческом геноме заложено
Наслажденье самим над собой приподняться?

Людмила Некрасовська

*«Все, що викликає перехід
з небуття в буття, – є творчість»*

Платон

Пусть переход, пусть творчество – лишь миг,
Но предопределяющий рождение.
И счастлив тот, кто ощутил, постиг,
Хотя бы раз изведал вдохновение,
Восторженно осмысливая то,
Что творчество – этап полета в вечность.
Огромный мир – безмерное ничто.
И нужен миг, чтоб появилось нечто.

Людмила Некрасовська

*«Идеал – справедливие і
добродійне життя-арете»
Платон*

Однажды избрав плоть жилищем, душа
С испугом взглянула на мир и угрюмо
Платону шепнула: «Мне в пору сбежать!
Философ, ну что же ты снова придумал?

«Полития» – блажь! Сам себя опроверг
Ты в ней. Невозможно всеобщее счастье,
Как «демос», который ты в хаос поверг,
Господ наделив полномочием власти.

Твоя «справедливость» – круги на воде
Из тучи, что на небе, словно пеленка,
Повисла, покапала... Нет «арэтэ»!
Наука – предел, а семья – вне закона.

Община афинская... Горько, поверь:
Философы в муках рожают трактаты
И воины... Рядом, как загнанный зверь,
Ощеряясь, «демиурги» жуют постулаты.

Учение – миф! Ты его сотворил,
В печали на Спарту взирая с откоса.
Свобода и рабство – корабль без ветрил!
Обитель душна! Отпусти же, философ!»

Світлана Приходько

*«Все, що викликає перехід
з небуття в буття, – є творчість»
Платон*

Из не существованья появляется строка –
Ты пробуешь ее мелодией наполнить,
Чтоб человечеству – в который раз – напомнить,
Что мир прекрасен, и во все века

Он нашим виденьем расцвечен.
Столь сложен, сколь небезупречен,
Нам Богом в дар преподнесен –
Преображаемый, творимый
Тобой и мной, неповторимый,
Меняется, и нас меняет он.

Тетяна Валова

*«Для володіння чеснотами
знання значить мало або зовсім нічого»
Арістотель*

Мир познавая сердцем и умом,
В себе выстраиваем человека,
И по кирпичикам, как дом,
Мы создаем своим трудом
Умом и сердцем, сердцем и умом,
Чело и душу длящегося века.

Тетяна Валова

*«Філософія починається
зі здивування»
Арістотель*

Все від усього залежить,
І все на усе впливає,
Тому нам усім належить
Чіплятись підніжки трамваю,

Який прямує у Вічність,
Нехтуючи закони.
Являє собою всебічність
Туманності Оріона¹.

Ставай на підніжку в Гізі²
З зупинками в Чічен-Іца³,
На кожній сторінці в Книзі⁴,
В Москві⁵ і в Тибету столиці⁶,

На прикарпатських плаї⁷,
На цирковім манежі...
Все на усе впливає.
І все від усього залежить.

Ігор Пістунов

---

¹ Таємний хід з камери фараона Великої піраміди в Єгипті дивився на туманність Оріона 10800 років тому у день весняного сонцестояння. Саме в цій точці неба древні єгиптяни вважали місцезнаходження душ фараонів.

² Гіза знаходиться у Єгипті на околиці Каїру. Там є Сфінкс та піраміди.

³ Релігійний центр у Південній Америці ще до Колумба.

⁴ (ВІВЛОС, грець.) – Книга.

⁵ Американський пророк Кейсі, заявив, що світло піде з не комуністичної Росії. Досі всі його пророцтва справилися.

⁶ Лхаса – центр буддизму.

⁷ Плаї (галицький діалект) – те саме, що яйла в Криму – плоскогір'я.

*«Пізнання загального дозволяє помислити,
Пізнання ж часткового закінчується відчуттям»
Арістотель*

Вже більш двох тисяч літ пройшло відтоді,
Як вчать нас давні греки з небуття:
Загальне – розумієш при нагоді,
Часткове – пізнається відчуттям.

Добро завжди вважається мудрішим,
Та не буває доброго без зла.
Бо як второпати, що це добріше?
Любов, мов, зла – полюбиш і козла.

І що робити потім з тим цапом?
Отак і сплюндрувати все життя:
Стояти їй цапки, на задніх лапах?
Оговталась – нема вже вороття.

Народна мудрість – стежка дерезою,
Де порівняєш розум й відчуття.
Помислила – не стала би козою,
А то ж запропастила все життя.

До того ж ще й Сократ сказав, що шлюб – це зло,
Та людству дітись ніде – необхідне зло.
Сократові ж... з Ксантиппою не повезло.

Зінаїда Кравченко-Дубовська

*«Природа не створена, але творча»
Іоанн Скот Еріугена*

Був вибух, і з нічого стало щось.
І так воно іздавна повелось,
Що міниться і тягне в глибочінь
Таємно сила Всесвіту глибин.

І осягнути Всесвіт не встига
Пізнання наше. Тільки-но нога
Ступила Місяця поверхні, як
Знання всихають, як старий будяк.

Нові істоти знайдем на Землі,
Нові сузір'я в космосу імлі,
Та вічно Всесвіт радий буде сам
Поживу надавать людським мізкам.

Ігор Пістунов

*«Час – це ми, які ми, такий і час»
Августин Аврелій*

Из века в век одно и то же

Из века в век одно и то же:
Кровавы поиски добра,
То страх нас перед завтра гложет,
То сожаленья о вчера.
Все человеку нет покоя,
Воюет он с самим собой
И рушит, думая, что строит
Мир, утверждая в нем любовь.

Людмила Некрасовська

*«Світ лежить у злі»
Августин Аврелій*

Неистребимо зло

Неистребимо зло. И нету осознанья,
Что можно жить, другим не причиняя мук.
Но миллионы лет, борясь за выживание,
Мы пилим под собой небезопасный сук,
Хоть сердцем и умом принять необходимо:
Нам некуда сбегать, как в море с корабля,
Все долгие века мы – граждане единой
Безумнейшей страны с названием Земля,
Где кирха и мечеть, костел и синагога,
Пришпилив к облакам молитву за крыло,
Корнями от земли растут руками к Богу,
Как будто в небесах рассыпано добро.

Людмила Некрасовська

*«Як людині потрібен Бог,
так і Богу потрібна людина»
Майстер Екхарт*

До Бога тягнешся, коли тобі недобре,
Коли на серці гніт тяжкий лежить,
Тоді до Неба ти звернешся вмиль,
А у добрі – й без Нього ти хоробрий.

А хто тобі добра велику зичить міру,
Як мрієш: «Я усе здобуду сам!»?
А ж сказано: «По вірі вам воздам».
То не втрачай у щасті в Бога віру.

Ігор Пістунов

*«Добро – це те чого всі бажують»
Бернар Клервоський*

Як треба молитися

Коли Господь про рід людський подбав⁸,
Ісус, зійшовши в гору, так казав⁹:
«Хто привселюдно в храмі лоба б'є,
Той від людей отримав вже своє¹⁰.
Як хочеш мати Божу благодать
В своїй комірці¹¹ маєш ти прохати:
«Великий Боже, в небі і землі
Єдиний ти, що світ явив в імлі.
Ти батьку наш. І нині і навіки
Єдиний рідний жінці й чоловіку.
Не звідати спокуси просим ми.
Позбав нас від лукавого п'їтьми.
А хліба дай щоденно. Ти один
Наш пан, Господь. Тобі земний уклін!¹²»

Ігор Пістунов

---

⁸ «Не думайте, що Я прийшов, щоб мир на землю принести – Я не мир принести прийшов, а меча» Мт. 10.34

⁹ „І, побачивши натовп, Він вийшов на гору. А як сів, підійшли Його учні до Нього. І, відкривши уста свої, він навчати їх став, промовляючи”. Мт. 5.1-2.

¹⁰ «...А як молитесь, то не будьте, які ті лицеміри, що люблять ставати й молитися по синагогах та на перехрестях, щоб їх бачили люди. По правді кажу вам: вони мають уже нагороду свою...» Мт. 5.5

¹¹ А коли ти молишся, «увійди до своєї комірчини, зачини свої двері, і помолися» Отцеві своєму, що в таїні; а Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно. Мт. 5.6

¹² Ви ж молитесь отак: «Отче наш, що єси на небесах! Нехай святиться Ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліба нашого насущного дай нам сьогодні . І прости нам борги наші , як і ми прощаємо винуватцям нашим. І не введи нас у випробування, але визволи від лукавого. Бо Твоє царство і сила, і слава навіки. Амінь» Мт. 6.9-13.

*«Закон, що живе в нас називається совістю.
Совість є, власне, застосування наших
вчинків до цього закону... Моральність
повинна лежати в характері»*

Іммануїл Кант

Проклятие Ивана Карамазова
хоть с болью, но логически построено.
Проблема и осознана и названа:
«Коль Бога нет, то значит, все дозволено?».

Коль Бога нет, то нет границ жестокости,
коль Бога нет, кошмары снов – реальности.
Рисуем целый мир у края пропасти,
и кованый сапог, цветок сминающий.

Слеза ребенка – не цена для Вечности.
Добра и зла магические символы
сливаются узорами зловещими,
для наших душ уже неразличимые.

Цинизм смеется над чужими бедами,
азарт и ложь вплетая в жизни кружево.
И снова низость гимнами победными
спешит триумф отпраздновать заслуженный.

Но как ни прячься за чужими фразами,
на свете нет ясней и проще повести.
Я успокою брата Карамазова:
«Пусть Бога нет, но есть законы совести».

Ірина Ахметшина

*«Бог – це абсолютний дух. Це чиста суть,
яка в своєму перетворенні на інше просто
повертається в себе саме і залишається
рівне собі»*

Георг Вільгельм Фрідріх Гегель

Чорний спадкоємець

Щось відбулося там, на небі,
Про це весь день шепоче вітер,
І дощ іде яскраво-чорний,
І не знаходять вірних літер

Ті пальці, що друкують мляво
На жовто-сірому папері
До суду позовну заяву:
«Ваш Бог помер, закриті

В сади Едему, є два свідки,
Їх репутація – зразкова:
Святі, обидва мають крила
І над чолом – сліпучі кола.

Я прошу суд звернуть увагу,
Що протягом 2 тисяч років
Господь себе не проявляв –
Це перевищення всіх строків!

Шановні судді! Вимагаю,
Зафіксувавши інцидент,
Надати довідку про смерть, а спадщину
Мені віддати, бо я – єдиний претендент».

Марія Колеснікова

*«Людина є цілий світ уявлень,
похоронених вночі “я”»
Георг Вільгельм Фрідріх Гегель*

Иллюзия

Я – как ветер, теплый и бесстрашный,
Я хочу свободой дышать,
Поднимать на синем море волны,
С чайкой белой к солнцу улетать.

Я – как небо, темное ночное,
Я хочу забыться вечным сном,
Убаюкать волны в синем море
И луною отражаться в нем...

Я – как лето, жаркое, сухое,
Высушить хочу дожди разлук,
Чтоб те двое, что сидят у моря
Никогда не разнимали рук...

Марія Колеснікова

«Вибираючи, я вибираю абсолют. Абсолют – це я сам у своєму вічному значенні людини; ніщо інше не є і не може бути абсолютним предметом вибору. А що ж таке моє „Я”? Насамперед – це свобода. Вибір – це і виявлення свободи, і шлях до неї»

Сьорен К'єркегор

В одній істоті цілий світ заховано,
В думках одного Всесвіт пролітає.
Одна людина все про Бога знає,
Бо сутність ідеалу в ній приховано.

Погляньте в очі дівчинці маленькій –
Там океани всіх світів вирують,
Там ідеали Всесвіту панують –
Іди на ручки, ти, моє серденько.

Я розповім тобі про світ навколо,
Про всі його чудесні розмаїття,
Про все, що є у нас на цьому світі,
І ти не втратиш це сама ніколи.

Не тільки ти, але і інші люди,
В собі тримають мудрість Абсолюту,
І волею яка лиш має бути,
Бо від свободи – не втечеш нікуди!

Ігор Пістунов

«Вибір зроблено, і людина обрала себе саму, тобто стала вільною свідомою особистістю, якій і відкривається абсолютна відмінність або пізнання – добра і зла»

Сьорен К'єркегор

Господь, створивши навмання людину,
Чекав, щоб скрізь покірною була,
І щоб завжди вночі і кожну днину
Робила тільки божії діла.

Але подоба Божа в нашій тілі
І в наших душах дужча за Закон.
Ми теж бажаєм ВОЛІ, ми хотіли,
Пізнання повний випити ритон.

Тому, відкинувши ідею Раю,
Пішли у світ, на волю, до Землі.
Я існування кращого не знаю,
Яке обрали тут для себе ми.

Бо ми обрали право на свободу,
На дії для пізнання й помилок,
На створення нового для народу...
... Приблизно так, як і робив це Бог.

Ігор Пістунов

«В нашу епоху вперше у майже десяти тисячолітній історії людина повною мірою стала для себе „проблемою”: вона вже не знає, що вона є, і разом із тим знає, що вона цього не знає»

Макс Шелер

С чем мне себя соотнести?
С лучом? С зерном? С ночной прохладой?
Или с мгновеньем вечности,
Текущим в рай из бездны ада?
В чем суть того, что стало мной –
Случайным сгустком сжатых знаний?
Зачем надмирной глубиной
Болеет мысль, что правит нами?

Людмила Некрасовська

«Чи бувають трагічні осли? Ті, що гинуть під гнітом ноші, яку не могли ані скинути, ані тягнути далі? Це філософи»

Фрідріх Ніцше

На любомудрів ненароком ви
Погляньте, вкриті зморшками чола?
Ні. Те ж ми бачимо у кожного осла,
Що тягне ношу й не підніме голови.

І звідкіля така упертість в них?
Чому тягар оцей не хочуть скинуть?
Либонь, бояться, що їм встромить стимул¹³
Хазяїн й інших купить замість цих.

Ігор Пістунов

---

¹³ Стимул (з грецької) – гостра паличка, яку погонич встромляє ослу під хвіст, аби той швидше біг.

«Перед вами – заздрісник, – остерігайтеся бажати йому дітей; він заздритиме і їм, тому що сам вже не може стати дитиною»

Фрідріх Ніцше

Все, что есть у меня – работа,
Эта трудная благодать
Каждый день до седьмого пота
Самоцветы слов шлифовать.
Но не Лермонтов я, не Пушкин,
И не Байрон, и не Христос.
Отчего ж тебя зависть душит
Так по-черному и всерьез?
Что ж ведешь ты бои без правил,
Не боясь никаких утрат?
Но когда ты взываешь: «Авель?»,
Я тебе отвечаю: «Брат?».

Людмила Некрасовська

*«Задоволення оберігає від простуди. Чи
бувало, щоб простуду схопила жінка,
задоволена своїм нарядом?»*

Фрідріх Ніцше

Перетворюю ритми життя у осяйні, як ніч, кольори,
Залітаю думками у явищ небачених вирій:
Я гадаю, коли досягнемо такої пори,
Щоб усі задоволені стали і мирні?

Подаруємо пишні наряди жінкам, з ними – різних прикрас,
І дамо чоловіка футбол, щоб із ночі до рання,
Зможуть діти по вулиці довго гуляти. Нараз
Чи тоді не забудемо вічне кохання?

Ігор Пістунов

*«Задоволення оберігає від простуди. Чи
бувало, щоб простуду схопила жінка,
задоволена своїм нарядом?»*

Фрідріх Ніцше

Женщина, довольная нарядом,
Лакома, как яблоко на блюде.
Жаркие притягивает взгляды
И не подвергается простуде.

Людмила Некрасовська

*«То були сходинки, по яким я піднявся, –
прийшлося залишити їх позаду. А вони
чекали, що я присяду на них відпочити...»*

Фрідріх Ніцше

Я прагнув до далекої вершини,
Я мріяв досягти і бути там,
Я повз, як равлик, з темної долини,
Щоб ближчим стати синім небесам.

І ось я тут, і бачу, наді мною
Твердиня інша височить, як храм,
Здіймається ще вищою горою.
Цю висоту нікому не віддам!

Все, що було, я залишаю вчора,
Мене вже манить інша висота:
Немає краще сходження угору –
Без боротьби моя душа пуста!

Ігор Пістунов

*«Що говорить твоя совість?
Стань тим, хто ти є».*
Фрідріх Ніцше

Зимовий сонет

Земля – планета синіх океанів –
Засмучена летить крізь пил зірок,
Зима – це час надій і час обманів,
Засни і пригадай, що час лише пісок...

Мені здається, що зима – це сповідь
Маленької і чистої душі,
Моя ж душа зі мною не говорить,
До неї треба відшукать ключі...

Розпачливо дивлюся я у небо,
Рясними бризками зірок воно блищить.
Рух крил – це зараз саме те, що треба,
Рукою зможу я тоді спинити мить...

І я колись була не як сьогодні....
І зими тоді були не такі холодні..

Марія Колеснікова

«Невелика цінність того, що потребує доказів. Усюди, де авторитет ще почитався добрим звичаєм, де не «обгрунтовують», але повелівають, діалектик грає роль блазня: над ним потішаються, серйозно його не приймають. Сократ був блазнем, який добився, щоб його приймали серйозно»

Фрідріх Ніцше

Всё – проходящее: лето, весна,
И на проезд оставленный рубль,
Слёзы, ошибки... и эта луна
Через две ночи пойдёт на убыль.
Мимо – стальных фонарей игра,
Шорох колёс, ветер, дождь и дорога,
Ссора, свеча, вечер, писк комара –
Как это мало и как это много.
Всё – проходящее, не навсегда,
В прошлое, мимо. И мне интересно:
Если всё – прочь, как сквозь пальцы вода,
Что или Кто появится вместо?

Анастасія Зіборова

*«Чим більше віддаляється від
реальності, тим більше вступає в
свої права свобода, а з нею
неповторність індивідів та
безмежна сфера дивацтва і глупоти
звільненої суб'єктивності»*

Арнольд Гелен

Я лізу у пляшку

Ні, не спиняйте, не спиняйте
Мене у захваті моїм!
У пляшку лізу – світла дайте,
Я дна не бачу – застить дим!

Пустіть, я гнусь, стаю як спиця.
Мене чекає дикий джин,
Який раніше, мов синиця
Туди заліз й сидить один!

Ну, ось я тут! Я оглядаю
Нові небачені краї.
Тут джин і мухи. Тільки раю
Я не досяг. Сиджу в багні.

Ігор Пістунов

«Художники – це найдосконаліші істоти, які, не користуючись роздумами, узагальненнями, все пізнають інтуїтивно»

Анрі Бергсон

Я – ідеал! Я є взірець народу!
Я можу зміряти проблеми глибину,
Побачу істину я в мить одну,
На вірну людство виведу дорогу!

Мені властива легкість сприйняття
Всього небесного й всього земного.
Я думкою завжди рівняюсь Богу,
Та глибше розумію я життя.

Бо він вважав помилкою діяння,
Які вчинив, створивши род людський –
Його ж творіння. Я – і не такий,
Бо я – ПОЕТ – немає вище звання!

Ігор Пістунов

«Роль філософії – виправляти насильство над природними здібностями інтелекту. І тому справжня формула дійсності вченості така: філософувати – означає повернути в зворотний бік звичайний напрямок роботи думки»

Анрі Бергсон

Вам

Вам, избегающим хищного взгляда
Глаз, избалованных призрачной тьмой;
Вам – в старомодных лохмотьях-нарядах,
С нимбом, искрящимся над головой;
Вам – лицемерным звериным отродьям,
Прячущим в масках волчий оскал,
Тянущим тощие, жадные руки
К душам, питающим Ваш капитал;
Вам, коронованным Смертью и Скорбью
Чёрным, как небо, терновым венцом;
До пьяна – тихим, до смеха – покорным,
Ранящим тело, плюющим в лицо.
Вам, догоревшим до праха и углей,
В сердце немом возникающим вновь;
Вам – седовласым и дряхлым старухам –
Титулы: «Вера», «Надежда», «Любовь»!

Анастасія Зіборова

*«Й тільки в нескінченно мізерному
проміжку індивідуального суб'єкта
свідомості смерть набуває
незворотного характеру...»*

Жан Бодріяр

Жертва мира

Я была рождена для войны,
Моя душа – как лес после пожара,
Сгорели в нём надежды и мечты,
Но я сама им смерти пожелала...

Пусть кровью моей насытится земля,
Пусть разорвется в сердце мина
За людей, за друзей, за себя.
Смотрите! Я ЖЕРТВА МИРА!!!!

Я хочу умереть молодой,
Пусть земля моей крови напьется,
Из земли проросту я травой,
Пусть в ней ветер свободный смеётся...

Марія Колеснікова

*«Біль життя значно могутніший за
інтерес до життя. Ось чому релігія
завжди перемагатиме філософію»*

Василь Розанов

Я пыталась себя умертвить.
Мною предана в Боге любовь.
Моих мыслей затёртая нить
Затерялась в пространстве миров...

Для домашних два слова-ножа
Написала на белом листке
И стояла, бумагу держа
Бессознательно в левой руке.

Становилась на кухонный стол,
Надевала на шею петлю...
Бесполезно глотать трамадол,
Или жадно вдыхать коноплю –

Не поможет... Спасаться во мгле –
Всё равно, что бежать от судьбы.
Ни одно существо на земле
Никогда не умрёт от любви.

...Я вернула сознания нить –
Но в душе воссиял покой.
Мне Всевышний велел любить,
Указуя на землю рукой.

Анастасія Пугачова

*«Біль життя значно могутніший за
інтерес до життя. Ось чому релігія
завжди перемагатиме філософію»*

Василь Розанов

God Will Come

I looked for Light and place Love lives:
They weren't in any distant space,
I haven't found them over seas
But opened in my own essence.

I love the Earth, so great and small,
I love its people with their sins.
I can not say that I am holy,
But I excuse them everything.

I see the star called sun by us,
I see: it grows every time.
I'm not a prophetess at last,
But know that God will really come.

Анастасія Пугачова

*«Найважливішим є не проникнення в
глибинні сутності речей, а знання, як
у цьому світі, такому, яким він є,
жити...»*

Альбер Камю

Не заботят размеры дохода,
И совсем не волнует политика.
Задержите меня у входа,
Покажите меня аналитику.

Я влюбляюсь в умерших поэтов.
Не покоя мне – боли дайте.
Отчего, когда много света,
Каждым квантом пронзает Создатель?

Отчего в лихорадке мыслишек –
По асфальту сведёнными пальцами?
Может дури блажной излишек?
Или всё – в недостатке кальция?

Сотни муз – на алтарь апрелю –
И удушье эфиром поэзии...
Я поныне отчаянно верю
В то, чем юность упрямая грезила.

Ну ж, не прячьте брезгливую мину,
Не щадите носителей вируса,
Окропите свячёной – и сгину.
В никуда. Навсегда. Не привидится.

Анастасія Пугачова

«Якщо ви хочете торкнутись таємниць національного буття, то задумайтесь глибше і серйозніше над єврейським питанням. Якщо незнищенна, неповторно оригінальна і таємнича сила єврейства в історії не дає вам почуття національності, то ви безнадійні»

Микола Бердяєв

Українське самоїдство¹⁴

Із давніх із давен до нас завіт приплив:
“Тримайтесь купно і своїх жалійте,
І образати свій народ не смійте,
На ворогів спрямовуйте свій гнів”.

Але на розсуд свій ми чинимо не так.
В житейських справах, в справах офіційних
Є самоїдство наше традиційним,
Як борщ, галушки, сало і гопак.

“Ви маєте дружити, бо буде вам біда!” –
Це гасло оприлюднив автор “Слова...”¹⁵
Та зверхники оцю палку промову
Не зрозуміли. І прийшла орда.

На береги Неви на смерть, не на парад,
Відправив зверхник десятигривневий¹⁶
Сто тисяч вільних, наче полонених,
Щоб на кістках на їхніх виріс град.

---

¹⁴ Цим терміном я пропоную називати результат нашого комплексу “хатаскрайності” та байдужості, в усі часи, нашого керівництва до проблем народу. І я не сміюся з цього, а плачу...

¹⁵ “Слово о полку Ігоревім” написано як заклик до руських князів купно обороняти свої землі.

¹⁶ На купюрі в 10 гривень зображено гетьмана Івана Мазепу, який за наказом царя Петра I відправив близько 70 тисяч українців будувати Петербург. Більшість з них там і загинула від важкої праці.

Зганяли зверхники на смерть, немов овець,
За триста літ, що пропливли відтоді,
І нищили гурти своїх народів,
Зате напхали власний гаманець.

Ви запитасте: “Хто зверхники оті?”.
Князі, царі, пани і депутати,
І гетьмани, що з маминої хати
Стрибнули вгору керувать... кати!

А ми підсилюємо свій прадавній гріх,
І злочин самоїдства став все більший:
Вкраїнський КДБ був найлютіший¹⁷
Посеред “братніх” КДБ усіх!

Нам воля нинішня далась взнаки сповна –
Життєвий рівень впав наполовину.
А чисельність народу України?
На три мільйони зменшилась вона.¹⁸

Чи ж довго зможемо самі себе глитать?
Як в поведінці змінимо мотиви?
Мені, нараз, не видно перспективи...
Ти зможеш, мій читачу, щось сказать?¹⁹

Ігор Пістунов

---

¹⁷ Про це свідчить, зокрема, “Архіпелаг Гулаг” Солженіцина.

¹⁸ Населення України складало 51,7 млн. чол. у 1989 році. Порівняйте з 47,9 млн. у 2002 році

¹⁹ Тільки не мовчи. Запам’ятай: буде добре Україні – буде добре і тобі!

*«Ми неспроможні передбачити, що в
душевному розвитку настане за
досягнутим уже станом. Нехай це
положення залишиться назавжди
нашою відправною аналогією»*

Вільгельм Дільтей

Лучиком сонця закусывай воздух,
Небом прикрой обнажённое тело,
Прыгай по тучам и бегай по звёздам,
Спать оставайся на месяце смело,

Слушай песок и рассматривай ветер,
Трогай огонь и вдыхай океаны!..
Криво смеёшься.... А разве не это,
Юный, назвал ты своими мечтами?

Анастасія Пугачова

*«Якщо існування дійсно передує сутності,
то людина відповідальна за те, чим вона
є. Таким чином, у першу чергу
екзистенціалізм віддає кожній людині у
володіння її буття та покладає на неї
повну відповідальність за існування»*

Жан-Поль Сартр

Живёт Нигде, зовут его Никто.
За тайной снов и тёмных переулков,
Когда торопится он выйти на прогулку,
Мне высший дар – подать ему пальто.
А он, идя по мостовой с Никем,
Глаза зажмурился от осенней пыли,
Не знает, что меня уже убили.
Являясь для меня Ничем и Всем.
Он травит нежностью и воскрешает мезтью,
Не зная, что я есть, верней, была.
Любви иль злости – чья острей игла?
Жизнь лечит приторной и сладкой лезтью.

Анастасія Зіборова

*«Люди помирають, людство
безсмертне: немає нічого реальнішого
за людство»*

Сергій Трубецькой

Отдам величие злословью,
А рукопись – огню,
Перед языческой любовью
Колени преклоню
И помолюсь, сгибая спину,
На паперти стоя,
Где жертва гордости – гордыня,
Но только не моя.
В священном вое океана
Трепещет тишина:
«Я – соучастница обмана,
Мне правда не нужна!»
...Но душу не спасло крещение –
Свечей церковных плач.
Мне наказание – прощенье,
А время – мой палач.

Анастасія Зіборова

*«Філософія вимагає особистого
самовідречення, але не тому, що
їй потрібна людина, а тому, що
істина не може бути
особистою»*

Густав Шпет

Этот мир – сумасшедшего сон;
Он рождает войну поколений.
Я стою и смотрю в исступленьи,
Как сражается мой бастион.
Может, кровью, а, может, вином
Расцветает безумное солнце;
Может, римлян, а, может, гасконцев
Смерть одарит божественным сном:
Благородный Спаситель из ада
В чёрном саване с острой косой
Встретит их, поливая росой,
Под неистовый гром канонады.
А над нами главенствует страх,
Угрожая – забвеньем и светом –
Сжечь тела наши алым рассветом
И по миру развеять наш прах.

Анастасія Зіборова

Короткі відомості про авторів альманаха

Августин Аврелій (354 – 430 рр.) – християнський теолог і церковний діяч, головний представник західної патристики, родоначальник християнської філософії історії. Створив онтологічне вчення про Бога як абстрактне буття, наслідував неоплатоністську онтологію, виходив не з об'єкта, а від суб'єкта, від самодостатності людського мислення. Буття Бога, згідно з вченням Августина, можна вивести безпосередньо із самопізнання людини, а буття речей – ні. Психологізм найбільше проявився у його вченні про час як сутність, що не може існувати без душі, яка пам'ятає, чекає, споглядає дійсність.

Алексєєва Галина Олексіївна – сучасна поетеса, член літературної студії „Вуглик”, автор поетичної збірки „Мелодии любви”, випускниця Дніпропетровського гірничого ін-титу за двома спеціальностями, нині на пенсії.

Анаксімен (585 – 525 рр. до н. е.) – давньогрецький філософ-матеріаліст, представник мілетської школи. Першоосновою всіх речей вважав повітря, яке є безмежним, всюдисущим, перебуває в стані вічного руху. Вперше розрізнив планети і зірки та зробив спробу дати природничо-наукове пояснення затемнення Сонця і Місяця, а також явища випадання снігу і граду.

Арістотель (384 – 322 рр. до н.е.) – давньогрецький універсальний вчений, філософ і логік, засновник класичної (формальної) логіки. Вплинув на весь подальший розвиток наукової і філософської думки. Його твори стосувалися практично всіх галузей знання того часу. Зібрав і систематизував величезний природничо-науковий матеріал своїх попередників, критично його оцінив, виходячи зі своїх філософських поглядів, і сам здійснив ряд глибоких спостережень.

Бергсон Анрі (1859 – 1941 рр.) – французький філософ-ідеаліст, соціолог. Найхарактернішим для його є ірраціоналізм та інтуїтивізм. За схемою Бергсона, світ – «тривалість», тотожна відчуттям, – перебуває в позбавленому закономірностей процесі «творчої еволюції», рушійною силою якої є духовний

«життєвий порив». В центрі системи Бергсона – культ містики, злісні нападки на розум.

Бернар Клервоський (1090 – 1153 рр.) – французький монах, засновник реформованого Ордену цистеріанців, теолог, основоположник французької містичної школи, яка наклала відбиток на всю західно-християнську теологію. Його вчення про любов до Бога базується на філософії неоплатонізму в його августинському трактуванні. Метою людського існування вважав злиття з Богом.

Бердяєв Микола Олександрович (1874 – 1948 рр.) – російський релігійний філософ. Його творчість відносять до релігійного екзистенціалізму – філософії існування, яка мала значний вплив на розвиток літератури та мистецтва. Він започаткував такий філософський напрямок, як персоналізм, який визнає особистість первинною творчою реальністю, а весь світ – проявом творчої активності «вищої особистості» – Бога. Найвищою цінністю для Бердяєва була людина та її свобода.

Бодріяр Жан (1929 – 2007 рр.) – французький філософ, культуролог, соціолог і публіцист. Теоретик „смерті модерну” й основоположник нової метафізичної теорії, займався дослідженнями культурних законів сучасної постіндустріальної цивілізації і мистецтва постмодернізму, що виростає на її основі, вивчав безперестанне породження образів і всезагальну зачарованість засобами масової комунікації. Ідеї Бодріяра справили величезний вплив на розвиток сучасного мистецтва. Бодріяр увів у популярний обіг такі концепції, як «симулякр» і «гіперреальність» (які склали основу сюжету голлівудського фільму «Матриця»).

Валова Тетяна Миколаївна – сучасна поетеса, член літературної студії „Вуглик”, працює в бібліотеці Національного гірничого університету головним бібліотекарем. Автор поетичних збірок «Я не одна на землі», «Наших зустрічей тепло», «Всмактриваясь в себя», «Роль женщины». Її вірші неодноразово публікувались на сторінках періодичних видань Дніпропетровщини і України. («Днепровская правда», «Бористен», «Отражение», «Крила», на сторінках альманаху «Гірничі обрії»).

Гегель Георг Вільгельм Фрідріх (1770 – 1831 рр.), німецький філософ створив систематичну теорію діалектики. Її центральне поняття – розвиток – є характеристика діяльності

світового духу, його понадрухи в області чистої думки у висхідному ряду усе більш конкретних категорій.

Гелен Арнольд (1904 – 1976 рр.) – німецький філософ і соціолог, один із провідних представників філософії антропології. Вважав, що у своєму вченні використовує виключно „психофізичні нейтральні” поняття. Головним серед них є поняття дії: в дії співпадають „внутрішнє” та „зовнішнє”, „фізичнє” та „психічнє”, „тілеснє” та „дешевнє”. Людину вважав „діючою істотою”, тобто „так фізично побудовану, що вона здатна вижити тільки тоді, коли діє”.

Геракліт (540 – 480 рр. до н.е.) – давньогрецький філософ. Вперше вводить у філософську мову термін „логос”, який у нього означає загальний закон буття, основу світу. Геракліт стверджує: все здійснюється за логосом, який є вічним, загальним і необхідним; вища мета пізнання – це пізнання логоса, а разом з тим пізнання вищої єдності світобудови і досягнення вищої мудрості, бо ознака мудрості – це здатність погодитися з твердженням логосу, що все єдине.

Дільтей Вільгельм (1833 – 1911 рр.) – німецький історик культури і філософ, представник „філософії життя” та німецької школи „історії ідей”. Центральним у Дільтея є поняття життя як способу буття людини, культурно-історичної реальності. Тому людина не має історії, але сама є історією і лише сама й може відкрити свою сутність.

Езоп – напівлегендерна фігура давньогрецької літератури, баснописець, який жив у VI столітті до н. е. Ідейна концепція езоповської басни скептична и песимістична; персонажі відверто умовні; оповідь стисла та прямолінійна.

Екхарт Йоганн Майстер (1260 – 1327 рр.) – німецький філософ, представник містичного платонізму. За Екхартом розрізняють два принципи Абсолюту: один – це Бог у самому Собі, сутність Бога; другий – природа Бога, або його явлена сутність. Щоб підкреслити різницю двох божественних принципів, Екхарт називає сутність Абсолюта Божеством, а природу – Богом, тобто Божеством, що отримало образ, або обличчя.

Еріугена Іоанн Скот (810–877 рр.) – середньовічний філософ і богослов, створив першу філософську систему в середньовічній Європі, яка викладена в його головному творі «Про поділ природи». Система Еріугени носила містико-пантеїстичний характер. Еріугена вважав, що все буття

поділяється на чотири «природи»: перша – природа не створена, але здатна сама творити – Бог; друга – природа створена і сама здатна творити – сукупність першоформ (у платонівському розумінні) і діючих причин; третя – природа створена і не здатна творити – світ чуттєвих речей. Існування світу речей Еріугена пов'язує з гріхопадінням людини, яке й призвело до того, що цей світ відійшов від Бога.

Зіборова Анастасія Кирилівна – сучасна поетеса, член літературної студії „Вуглик”, студентка Національного гірничого університету, активний учасник клубу авторської пісні м. Дніпропетровська.

К'єркегор Сьорен (1813 – 1855 рр.) – датський філософ і теолог, основоположник екзистенціалізму, наголошував на тому, що першим і єдиним предметом, гідним уваги філософії, може бути тільки людина. Але пізнати людину засобами науки неможливо, оскільки кожна людина унікальна й неповторна, а наука пізнає через узагальнення або підведення явища під загальні закони. Людина може досягнути себе лише через внутрішнє переживання і самозаглиблення. На цьому шляху вона може пройти три стадії самопізнання і самоутвердження.

Камю Альбер (1913 – 1960 рр.) – французький філософ, письменник і публіцист, найпопулярніший ліволіберальний філософ 1950-х рр., гуманістичний екзистенціалізм якого спрямований на вироблення критичної позиції у ставленні до прогресу, цілеспрямованості суспільного розвитку та детермінізму. Його творчість характеризується увагою до позиції окремої людини у суспільстві відчуження та байдужості. Камю властиве відчуття абсурду як основи світосприймання розуму, який знає свою обмеженість і є критично налаштованим до світу. Вважав, що для свободи індивідів необхідно відірвати суспільство від „священного” шляхом „десакралізації історії”. Коли відбувається десакралізація, справжнім втіленням існування стає бунт – політичний, мистецький, інтелектуальний, історичний.

Кант Іммануїл (1724 – 1804 рр.) – німецький філософ, родоначальник німецької класичної філософії. У своїх численних роботах стверджував, зокрема, що умова пізнання – загальнозначущі апріорні форми, що упорядковують хаос відчуттів. Ідеї бога, волі, безсмертя, невідомі теоретично, є,

однак, постулатами «практичного розуму», необхідною передумовою моральності. Центральний принцип етики Канта – категоричний імператив.

Колеснікова Марія Анатоліївна – сучасна поетеса, член літературної студії „Вуглик”, студентка Академії митної служби України, учасниця всеукраїнських поетичних фестивалів «Летающая крыша» (м. Черкаси), «Давление света» (м. Луганськ).

Кравченко Зінаїда Павлівна (літературний псевдонім – Зінаїда Кравченко-Дубовська) – сучасна поетеса, член літературної студії „Вуглик”, працює в Національному гірничому університеті редактором, викладачем. Автор поетичних збірок «Пробую небо», «Человеческая комедия», «Моё измерение», збірки епічних поем «Легенди давніх греків», поеми „Степная быль», дитячих книжок «Анютины глазки» «У Бабки Ёжки». Член Регіональної спілки письменників Придніпров'я, Міжрегіональної спілки письменників України, Міжнародного співтовариства письменницьких спілок.

Ксенофан Колофонський (570 – 470 рр. до н.е.) – давньогрецький мандрівний поет і філософ, був засновником елейської школи та вчителем Парменіда. Свої погляди, близькі до матеріалістичних, викладав у віршованій формі. Піддав гострій критиці політеїзм й антропоморфічні уявлення про богів, яка є першою спробою спростування міфології. Він стверджував, що існує тільки один вічний Бог, який не має ні людського, ні звіриного вигляду, але бачить чує і мислить всім своїм єством, а світом керує за допомогою розуму. Ксенофан доходить до такого рівня абстракції, щоб мислити матерію як єдине суще, що суміщає в собі основні протиріччя матерії як філософського принципу.

Кульчицький Анатолій Володимирович – сучасний поет, член літературної студії „Вуглик”, працює в Національному гірничому університеті у відділі головного енергетика. З 1961 р. збирає матеріали по історії НЛО, загадкам людської психіки, дослідженнями космічного простору. В 1980 р. був зареєстрований як уфолог при центральній раді по вивченню НЛО у м. Москва. Автор поетичної збірки „Миг прозрения”.

Некрасовська Людмила Віталіївна – сучасна поетеса, член літературної студії „Вуглик”, член Творчої Ради та Почесний громадянин мистецтва Міжнародної асоціації громадян мистецтва (Мадрид), член Міжнародної Спілки

письменницьких Союзів (Москва), член правління Конгресу Літераторів України (Київ), член правління Міжрегіонального Союзу письменників України (Луганськ), член правління, керівник секції поезії Регіонального союзу письменників Придніпров'я (Дніпропетровськ). Лауреат літературної премії імені Михайла Матусовського (2006 р.), лауреат літературної премії імені Леоніда Вишеславського (2004, 2005, 2006 рр.), лауреат 20-ми міжнародних і всеукраїнських поетичних фестивалів і конкурсів (2004-2007 рр.) Більше 40 віршів покладено на музику Асоціацією композиторів України. Автор поетичних збірок: «Сотворение мифа», «Философия любви», «До Ре Ми», «Несыгранные роли», «Клавиша белая, клавиша черная», «Звездный ветер», «Из поэтических тетрадок» (у 2004 р. і у 2005 р. перевидана в Ізраїлі) і 8 поетичних збірок у співавторстві. Друкувалася в журналах і альманахах України, Росії, США, Іспанії, Ізраїля.

Ніцше Фрідріх (1844 – 1900 рр.) – німецький філософ, поет, у його творах знайшли місце як традиції європейської філософської класики, так і їх критика з позицій ірраціоналізму та волюнтаризму. Будуючи власну культурологію, Ніцше формулює протиборство двох начал буття та культури – діонісійського (життєвого, стихійного, трагічного) та аполонівського (розмірливого, логічного, впорядкованого). Всі процеси духовного і фізичного життя Ніцше намагався уявити як різні прояви волі до влади, могутності, протиборства конкуруючих „картин світу”.

Парменід Елейський (кінець VI – початок V ст. до н. е.) – представник елейської школи. Недовір'я до чуттєвого пізнання, висока оцінка умоглядного знання вносять в його вчення елемент ідеалізму й раціоналізму, а заперечення руху робить Парменіда родоначальником античної метафізики. Він ототожнював, буття й мислення і протиставляв єдине й непорушне буття багатоманітності змінних речей.

Пістунов Ігор Миколайович – сучасний поет, член літературної студії „Вуглик”, працює професором на кафедрі економічної кібернетики Національного гірничого університету. Друкувався в журналах „Крила” та „Бористен”, в газеті „Сільські новини” (Дніпропетровськ) та „Українське слово” (Канада) як під власним ім'ям, так і під псевдонімом Опанас Рудь. Автор поетичної збірки „З останнього”.

Піфагор (580 – 500 рр. до н.е.) – давньогрецький філософ, релігійний та політичний діяч, засновник піфагореїзму. Введення терміну «філософ» приписують саме Піфагору, який назвав себе не мудрецем, а «тим, хто любить мудрість». Філософи належать до особливого типу людей, які замість того, щоб турбуватися про славу чи визнання, гроші чи прибуток, все життя присвячують вивченню природи речей. Піфагор був першим, хто назвав Всесвіт «Космосом» через ту впорядкованість, яка йому притаманна. За його вченням основоположні принципи світобудови можна висловити мовою математики. Началом, що об'єднує всі речі, виступають числові відношення, які виражають гармонію й порядок природи: «Всі речі суть числа».

Платон (427 – 348 рр. до н.е.) – давньогрецький мислитель, родоначальник європейської філософії. Платон порівнює людську душу з колісницею, у якій запряжені білий і чорний коні (шляхетний і низинний початок у людині), керовані розумом. Коли розуму вдасться смирити низинний початок, душа може піднятися і разом з богами споглядати справжнє буття. Платон нараховує крім душ богів дев'ять розрядів людських душ: мудреця, царя, практичного діяча, лікаря тіл, віщуна, поета і художника, ремісника, софіста, тирана, а також душі тварин.

Приходько Світлана Юріївна – сучасна поетеса, член літературної студії „Вуглик”, працює викладачем англійської мови в гімназії м. Дніпродзержинська, автор трьох оригінальних підручників англійської мови. Публікувалась у газеті „Знамя Дзержинки” (Дніпродзержинськ), літературних альманахах „Стожари” і „Крила” (Дніпропетровськ). Брала участь у Всеукраїнських фестивалях „Пушкинское кольцо” (м. Умань) та „Підкова Пегаса” (м. Вінниця). Автор поетичної збірки „Ноктюрн”. Друкується в Інтернеті на серверах <http://poezia.org> та <http://www.nlo.gr/index.php>.

Пугачова Анастасія Володимирівна – сучасна поетеса, член літературної студії „Вуглик”, студентка філологічного факультета Дніпропетровського Національного Університету. Учасниця всеукраїнських поетичних фестивалів, переможниця Фестивалю сучасної літератури «Крик на лужайке», у 2007 році визнана найкращим поетом Дніпропетровська.

Розанов Василь Васильович (1856 – 1918 рр.) – російський філософ-ідеаліст. Автор великої кількості статей і книг по питаннях церкви і релігії, браку, літератури. За своїми переконаннями був близький до слов'янофілів, розділяв з ними віру в початки соборності, общинності, спільного володіння землею і схильності до артільної форми праці. Найважливішим питанням суспільного життя вважав сім'ю.

Сартр Жан-Поль (1905 – 1980) – французький філософ і письменник. Його творчості властиве складне поєднання елементів екзистенціалізму, марксизму, феноменології. Основу соціально-філософських праць склала концепція абсолютної свободи індивіда і його відповідальності, бажання самореалізації в аморфному пасивному суспільстві.

Сластунов Володимир Олександрович – сучасний поет, член літературної студії „Вуглик”, працює в Національному гірничому університеті головним механіком. Друкувався у журналі „Крила” (Дніпропетровськ). Автор поетичні збірки „Души моєї причал”.

Сократ (470 – 399 рр. до н.е.) – давньогрецький філософ, не залишив жодного письмового джерела після себе. В більшості, його описано в діалогах його найвідомішого учня Платона. Сократ займався в основному дослідженням людей та можливістю самопізнання. Він виходив із аполонівського «пізнай самого себе». Вважав, що філософія збагачує людей, припускаючи, що правильні дії виходять із правильних знань, а чеснотам можна навчити. Намагався обґрунтувати моральність розумом, що ставило під сумнів святість традиційних норм.

Трубецькой Сергій Миколайович (1862 – 1905 рр.) – російський філософ, історик філософії. Шлях релігійної метафізики був обраний Трубецьким значною мірою під впливом метафізики Соловйова. У своїх фундаментальних історико-філософських дослідженнях він виявляв в античній міфології і філософії метафізичні підстави, які надалі, на його переконання, зберегли своє значення в християнській думці і подальшій європейській філософській традиції. У власне філософських творах Трубецького їм розвинене вчення про «соборну природу свідомості».

Фалес Мілетський (624 – 548 рр. до н.е.) – давньогрецький філософ досократського періоду, математик, астроном, засновник іонійської школи натурфілософії, купець і політичний діяч. У

своїй творчості поєднував питання практики з теоретичними проблемами, що стосувались проблем Всесвіту. Усі натурфілософські пізнання Фалес використовував для створення завершеного філософського вчення. Так, він вважав, що все існуюче породжене водою. Вода – це джерело, з якого все постійно виникає. При цьому вода й усе, що з неї виникло, не є мертвими, вони живі. Фалес уявляв увесь світ пронизаним життям. Він заклав теоретичні основи вчення, що має назву гілозоїзм.

Шелер Макс (1874 – 1928 рр.) – німецький філософ, представник феноменологічного руху. Дуалізм універсального і індивідуального і в ще більшому ступені – ідеального і реального, суті і існування, духу і життя пронизує всю метафізичну антропологію Шелера. Будучи «аскетом», поглинений інтуїтивним збагненням чистих ідей, розум безсилий утілити їх в дійсність, якщо вони не пов'язані з життєвими інстинктами і матеріальними інтересами.

Шпет Густав Густавович (1879 – 1937 рр.) – російський філософ. Перспективи філософського розвитку Шпет пов'язував з напрямом, який він називав «позитивною філософією». Завдання «позитивної філософії» він формулює як обґрунтування і виправдання дійсності, визнання її початкової, онтологічної достовірності. Кінець кінцем, критерієм істинності такого «позитивного» обґрунтування визнаються інтуїтивні очевидності, універсальні принципи аксіоматичного типу. Дійсність може бути сприйнята і зрозуміла тільки в своїй єдності – вся, у всіх своїх проявах.

Зміст

„Мудрість та почуття” Євген Прудченко	C.3
„Все приходит по фокю на круги своя...” Анатолий Кульчицкий	C.4
„Чернеют маслины на склоне горы...” Светлана Приходько	C.5
„Верлібр про спразу” Марія Колеснікова	C.6
„О мудрости люди молили...” Галина Алексеева	C.6
„Пізня ніч, та мені щось не спиться...” Зінаїда Кравченко-Дубовська	C.7
„Вечная тайна” Зінаїда Кравченко-Дубовська	C.8
„Місяця тонким і гострим лезом розріжем...” Марія Колеснікова	C.9
„Будь осторожен, приближаясь к ним...” Татьяна Валовая	C.9
„Эзоп сказал...” Людмила Некрасовская	C.10
„Та жінка, звісно, не кохатиме раба...” Зінаїда Кравченко-Дубовська	C.11
„Беспечность” Владимир Сластунов	C.12
„Подивись, як світанком жмарки рожевіють...” Ігор Пістунов	C.13
„Число есть Бог...” Галина Алексеева	C.14
„Гордятся мысли разные собой...” Владимир Сластунов	C.15
„Невидимой феей, скользящею тайной...” Татьяна Валовая	C.16
„О прошлом узнаём...” Татьяна Валовая	C.16
„Прошлое – это разноцветный плащ...” Татьяна Валовая	C.17
„Парменідові” Зінаїда Кравченко-Дубовська	C.17
„Что наша жизнь?..” Зінаїда Кравченко-Дубовська	C.18
„Все продается и покупается...” Анатолий Кульчицкий	C.18
„А нас же вчили в інституті...” Ігор Пістунов	C.19
„При владі здирники...” Зінаїда Кравченко-Дубовська	C.19
„Краса з Любов’ю сперечались...” Ігор Пістунов	C.20
„Мы убеждаемся воочью...” Людмила Некрасовская	C.21
„Якщо духовності нема...” Володимир Сластунов	C.21
„Ты можешь жить без славы и побед...” Ирина Ахметшина	C.22
„Сколько нужно тебе для счастья...” Владимир Сластунов	C.23
„Полюції мрії напівбожевільної...” Марія Колеснікова	C.24
„Щоб абсолютну істину пізнати...” Зінаїда Кравченко-Дубовська	C.25
„Знать, стремление к открытиям...” Людмила Некрасовская	C.26
„Пусть переход, пусть творчество – лишь миг...” Людмила Некрасовская	C.26
„Однажды избрав плоть жилищем...” Светлана Приходько	C.27
„Із не существованья появляется строка...” Татьяна Валовая	C.28
„Мир познавая сердцем и умом...” Татьяна Валовая	C.28
„Все від усього залежить...” Ігор Пістунов	C.29
„Вже більш двох тисяч літ пройшло відтоді...” Зінаїда Кравченко-Дубовська	C.30
„Був вибух, і з нічого стало щось...” Ігор Пістунов	C.31
„Із века в век одно и то же” Людмила Некрасовская	C.31

„Неистребимо зло” Людмила Некрасовская	C.32
„До Бога тягнешся, коли тобі недобре...” Ігор Пістунов	C.32
„Як треба молитися” Ігор Пістунов	C.33
„Проклятие Івана Карамазова...” Ірина Ахметшина	C.34
„Чорний спадкоємець” Марія Колеснікова	C.35
„Ілюзія” Марія Колеснікова	C.36
„В одній істоті цілий світ заховано...” Ігор Пістунов	C.37
„Господь, створивши навмання людину...” Ігор Пістунов	C.38
„С чем мне себя соотнести...” Людмила Некрасовская	C.39
„На любомудрів ненароком ви...” Ігор Пістунов	C.39
„Все, что есть у меня – работа...” Людмила Некрасовская	C.40
„Перетворюю ритми життя...” Ігор Пістунов	C.40
„Женщина, довольная нарядом...” Людмила Некрасовская	C.41
„Я прагнув до далекої вершини...” Ігор Пістунов	C.41
„Зимовий сонет” Марія Колеснікова	C.42
„Всё – проходящее...” Анастасія Зиборова	C.43
„Я лізу у пляшку” Ігор Пістунов	C.44
„Я – ідеал...” Ігор Пістунов	C.45
„Вам” Анастасія Зиборова	C.46
„Жертва мира” Марія Колеснікова	C.47
„Я пыталась себя умертвить...” Анастасія Пугачова	C.48
„ God Will Come ” Анастасія Пугачова	C.49
„Не заботят размеры дохода...” Анастасія Пугачова	C.50
„Українське самоїдство” Ігор Пістунов	C.51
„Лучиком солнца закусывай воздух...” Анастасія Пугачова	C.53
„Живёт Нигде, зовут его Никто...” Анастасія Зиборова	C.54
„Отдам величие злословью...” Анастасія Зиборова	C.55
„Этот мир – сумасшедшего сон...” Анастасія Зиборова	C.56
Короткі відомості про авторів альманаха	C.56

Літературно-художнє видання

Філософський зошит

Збірка віршів

Підписано до друку 2008. Формат 42 x 30/4.
Папір офсетний. Ризографія. Умовн. друк. арк. .
Обліково-видавн. арк. . Тираж 150 прим. Зам. №

Підготовлено до друку та надруковано
У видавництві Інновація.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру

49000, м. Дніпропетровськ